



Debesuota, dieną 45°, naktį 30.
Saulė teka 6:47, leidžiasi 4:27.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-4100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Šeštadienis, Lapkričio-November 21 d., 1970 m.

Kaina 10c

275

JUNGTINĖS TAUTOS KINIJOS VĖL NEPRIĖMĖ

OKUPOOTOS LIETUVOS MOKYKLoms KYLA NAUJAS RUSINIMO PAVOJUS

Sovietų Sąjungos vyriausybė š. m. rugsėjo 8 d. nutarimu nr. 749 pritarė (tiksliau-patvirtino, E.) "Vidurinės bendrojo lavinimo mokyklos statutui". Jo tekstas paskelbtas spalio 23 "Tiesoje" ir, kaip patirta, jis svarstomas pedagoginėje ir kt. spaudoje bei jau skelbiami pedagogų ir kitų pasisakymai. Pati "Tiesos" redakcija pridūrė, kad Statuto taikymo tvarką okup. Lietuvoje nustatys "specialiais dokumentais" vadinamoji Lietuvos švietimo ministerija.

Greičiausia, Lietuvos įstaigos tegalės įvesti tik nežymius "prieštaisyimus", — gi, iš esmės, Statutas vidurinėse mokyklose visiškai visoje Sovietijoje vykdoma atitiks. Statutui vedamąjį spalio 27 d. paskyrė "Tiesa", pažymėdama, kad tai "reikšmingas įvykis mūsų šalies gyvenime" ir kad jis įsigalios dar šiais mokslo metais.

Statutas, šešiuose skyriuose, nustato tvarką visoms mokykloms, visoje Sovietų Sąjungoje. Visose mokyklose vienodai pradedami ir baigiami mokslo metai, vyksta atostogos tuo pačiu metu, vienodai sutvarkyta pamokų trukmė, įvesta vienoda pažymių rašymo tvarka, sutvarkomas laisvalaikio užimtumas ir t. t. "Tiesa" savo vedamajame taip pat pripažįsta, kad Statutas vieningas visai šaliai (t. y. Sovietų Sąjungai). Kai kurie klausimai paliekami spresti paskirų respublikų švietimo įstaigoms, kaip "savo nuožiūra įvesti keliamuosius egzaminus; sudaryti mokinių taisykles" ir pan.

Pažvelgus į Statutą, pirmiausia krepia dėmesį į skyriuje nubrėžti bendrojo lavinimo mokyklos uždaviniai.

Šalia bendrų uždavinių mokykloms (vidurinis išsilavinimas ir kt.), jau antroje uždavinių pastraipoje išnyra toks uždavinys: "formuoti jaunosios kartos marksistinę-lenininę pasaulėžiūrą, ugdyti kilnų tarybinio patriotizmo jausmą — meilę Tėvynei, savo liaudžiai, Tarybų Sąjungos Komunistų partijai, pasiryžimą ginti socialistinę Tėvynę" (taigi, Sovietų Sąjungą — E.) ir, pagaliau, ketvirtoji mokyklos uždavinių pastraipa kalba apie tai, kad "mokykla sieja mokymo ir auklėjimo darbą su komunistinio statybos praktika ir auklėja mokinius pagal komunistinio statytojo moralinio kodekso reikalavimus".

Pati "Tiesa" pripažįsta, kad tų uždavinių nurodymas — svarbiausias dalykas. Pagal partijos organą, panašūs uždaviniai sovietų (ar Lietuvos) mokykloms lietuviams ir anksčiau, pažymi dienraštis, "dabar reikės dar giliau juos permastyti, patikslinti auklėjimo planus". Pagaliau, švietimo skyrių darbuotojai turės "nuosekliai tikrinti, kaip vykdomi Statute nurodyti reikalavimai mokykloms. Šios užduoties liudija, jog mokykloms pritaikomi — ir jau šiais metais... — dar griežtesni varžtai komunistinio auklėjimo srityje, trumpei tarant — mokyklos verčiamos būti dar svarbesnės, griežtesnės, labiau paveikia komunistinio priemonės, nes, matyt, ligšioliniai rezultatai nepatenkino Maskvos reikalavimų. Kad partijai, bet ne švietimo darbuotojams, pirmoje eilėje, rūpi tas naujas, griežtas kursas ar reforma vidurinės mokyklos srityje, apie tai galima spėti ir iš minėto "Tiesos" vedamojo užuominos, kad "dokumenta", atseit

IŠ VISO PASAULIO

FRESNO. — Septynių vyrų ir penkių moterų jūrų komisija paskelbė Loise Thorens, kuri birželio 10 d. penkiais šūviais nužudė savo milijonierių vyrą, nekaltą. Jis ją mušęs, visai kankingas, buvęs pusiau pamišęs narkotikų naudotojas.

WASHINGTONAS. — Iždo sekret. David Kennedy pats pasiūlęs prezidentui, kad jį atleisčių iš pareigų ir tuo nuramintų vyriausybės ekonominę politiką nepatenkintus balsuotojus. Kartu Kennedy galvojęs, kad sunkiausios dienos Amerikos ekonomikai jau praėjusios.

BERLYNAS. — Iš policijos daboklės pabėgo Ekkenard Weil, 21 metų, kuris prisipažino sužeidęs Berlyno britų zonoje sovietų kareivį. Sovietai reikalavo jam sunkios bausmės. Šis pabėgimas gali rusus dar daugiau supykinti.

KAIRAS. — Egipto prezidentas Sadat pareiškė, kad Egiptas niekad nepriims taikos sprendimo, kuris neišlaisvintų visų Izraelio okupuotų arabų žemių.

SAIGONAS. — P. Vietnamo daliniai Kambodijoje rado šviežiai padarytus sovietų gamybos tankų pėdsakus smėlyje. Jie rasti netoli amunicijos sandėlio, kuri vietnamiečiai užėmė.

KRONAS. — Goodyear padangų bendrovė paskelbė, kad ji uždarys vienai savaitei savo įmonę, savo liaudžiai, Tarybų Sąjungos Komunistų partijai, pasiryžimą ginti socialistinę Tėvynę" (taigi, Sovietų Sąjungą — E.) ir, pagaliau, ketvirtoji mokyklos uždavinių pastraipa kalba apie tai, kad "mokykla sieja mokymo ir auklėjimo darbą su komunistinio statybos praktika ir auklėja mokinius pagal komunistinio statytojo moralinio kodekso reikalavimus".

NEW YORKAS. — Taupumo sumetimais New Yorko meras Lindsay atleis 500 miesto darbininkų. Gali tekti griebtis ir kitų taupymo priemonių.

PRAGA. — Komunistų partija Čekoslovakijoje uždraudė valdžios įstaigoms siuntinėti šiais metais Kalėdų ir Naujųjų Metų sveikinius.

Dar neišgaudytos visos karo minos

LONDONAS. — Nors jau 25 metai praslinko po II-ojo Pasaulinio karo pabaigos, karinės minos vis dar gresia šiaurinės Jūros laivams. Tūkstančiai jų minų, kai kurios surūdijusios, suskilusios, sudaro nemažą pavojų pasaulio jūreiviams.

Britų admiralitetas skelbia, kad britų pakrantės jau yra išvalytos ir saugios, tačiau kai kur minų dar yra tūkstančiai. Kiekvieną savaitę admiralitetas skelbia apie pavojingas sritis. Nemažai minų yra prie Danijos ir Olandijos krantų.

— statutą ruošęs ne tik didelis mokytojų ar mokslininkų būrys, bet ir partiniai bei komjaunimo darbuotojai. (E.) (B. d.)



Britanijos soste įpėdinis, princas Čarlis turi išmokti įvairių pareigų. Princas Pilypas savo sūnų dažnai vedasi įvairias konferencijas ir posėdžius.

"THE WASHINGTON POST" RAŠO APIE BALTIJOS VALSTYBIŲ DIPLOMATUS

WASHINGTONAS. — Vienas svarbiausių Amerikos dienraščių "The Washington Post" trečiadienį, lapkričio 18 d. Latvijos nepriklausomybės sukakties 52 metų sukakties proga paskelbė straipsnį, pavadintą: "The Busy Life of Diplomats of Non-Existent Nations". Šio straipsnio autorius yra laikraščio štabo narys Richard Homan. Jis aplankė Latvijos atstovybę ir susipažino su nauju Latvijos Charge d'affaires Washingtono dr. Anatol Dinbergs, kuris buvo New Yorko Latvijos konsulato tarnautojas tuo metu, kada Latvija buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos. Nuo 1940 metų Dinbergs esąs jau ketvirtas Latvijos atstovas Washingtono. Jis pakeitė neseniai dėl blogos sveikatos pasitraukusį 83 metų dr. Arnolds Spekke.

Straipsnio autorius pabrėžia, kad Latvijos, kaip ir Estijos ar Lietuvos diplomatai dirba pilnyje nesantys vyriausybės, kaip vyriausybės diplomatai. Tas darbas esąs įvairus. Jis liečia išieivų pilietybės klausimus, jų palikimus. Atstovybės dirba, kad pasaulis neužmirštų jų tautų padėties ir, kartais, tų atstovų veiksmų padarą valstybės departamentui nemalonių. Kartais tų atstovų užsidedimas priverčia Amerikos vyriausybę raudonuoti.

Autorius pavyzdžiu nurodo Lietuvos atstovybės išieivimą į dvių lietuvių, pabėgusių iš Sovietų Sąjungos į Turkiją bylą, nors Sovietų Sąjunga užsispyrusiai tvirtino, kad tie du yra sovietų piliečiai ir turi būti sugrąžinti sovietų kontrolei. Washingtono pareigūnai nelabai nori diskutuoti ir kitos bylos, kur Baltijos diplomatai aplankę ligoninėje sovietų laive susirgusią moterį, kilusią iš Baltijos kraštų ir skatinę ją pabėgti. Pagal konsularinę sutartį Baltijos diplomatai turėjo teisę aplankyti tą moterį, tačiau šis incidentas sukėlė labai aštrius Sovietų Sąjungos skundus.

Toliau straipsnio autorius pabrėžia, kad egzistuoja Baltijos diplomatai turi tas pačias teises, kaip ir kiti Washingtono diplomatai: imunitetą, diplomatinės automobilų lentes, nemokamas vietas automobiliams pristatyti. Jie reguliariai susitinka su valstybės departamento pareigūnais. Tie diplomatai tačiau neturi vyriausybės su kuriomis galėtų pasitarti. Eventualiai, kaip galvoja diplomatiniai stebėtojai, laikas gali padaryti tai, ko nepadarė sovietų armijos ar komunistų diplomatija. Vienas Amerikos pareigūnas pareiškė

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

Dešimt amerikiečių mokslininkų paskelbė, kad jiems pavyko iš mėnulio akmenų pagaminti vandens. Iš 100 sv. pagaminta 1 svaras vandens. Tai reiškia, kad mėnulyje būtų galima pastatyti vandens fabriką. Mėnulis galėtų būti stotis pakeliui į kitas planetas.

Gynybos sekretorius Laird pareiškė, kad jam reikės dar 1 bilijono dol. gynybos reikalams, nes atsiradę nauji reikalavimai.

Berlyne vėl buvo sugautas vokiečių, kuris apšaudė ir sužeidė rusų sargybinių. Kaltinamąjį teis britų teismas.

P. Vietname nukrito du helikopteriai, žuvo 19 amerikiečių. Floridoje Kubos pabėgėlių vadas pareiškė gavęs slapto žinių iš Kubos pogrindžio, kad Kuboje nuo 1962 metų yra sovietų puolamųjų raketų bazės. Kubietis tai pranešė Amerikos kongresui.

Illinoise valstijoje auga šelpiamųjų skaičius ir greit sieks 700,000. Iš 15 Illinoise gyventojų, vienas gauna valdžios pašalpą. Du trečdaliai šelpiamųjų gyvena Cook apskrityje.

KNOXVILLE. — Tennessee universiteto studentai turėjo išrinkti gražuolę — mokslo pradžios karalaitę. Protestuodami prieš moterų lygybės kovotojas, įrodinėdami, jog iki šiol karalaitėmis būdavo tik merginos, studentai dielė persvara išrinko šį sykį vyrą studentą.



Buvęs prezidentas LB Johnsonas priims savo ūkyje, Texas, Pietų Vietnamo viceprezidentą Cao Ky, kuris lankosi Amerikoje. Sakoma, kad Johnsonas mėgęs aviacijos maršalą Ky, pramatydamas jam svarbias pareigas laisvame P. Vietname.



51 BALSAS UŽ KINIJĄ, 49 - PRIEŠ

Priėmimui reikia dviejų trečdalių balsų

NEW YORKAS. — Jau 10-tą kartą Jungtinės Tautos neprimė komunistinės Kinijos į šią organizaciją, tačiau šį kartą tai pavyko tik todėl, kad buvo nutarta, jog Kinijos priėmimui reikia dviejų trečdalių balsų daugumos. Paprastą balsų daugumą Kinija gavo, nes 51 valstybė balsavo už Alžiro, Kubos ir Albanijos rezoliuciją, reikalaujančią išmesti iš JT Tautinę Kiniją ir jos vieton priimti komunistų Kiniją. Prieš šią rezoliuciją balsavo 49, susilaikė 25 valstybės ir nedalyvavo balsavime 2.

Arabų valstybėse keičiasi nuotaikos

BEIRUTAS. — Damasko, Sirijos sostinės radijas paskelbė, kad naujoji vyriausybė nuosakiai vykdys socializmą namie ir ieškos glaudesnių ryšių su kitomis arabų valstybėmis. Vyriausybės pareiškime nebuvo įprastų pasisakymų prieš JT rezoliuciją, reikalaujančią taikiai išspręsti Viduriniųjų Rytų problemą.

Stebėtojai nurodo, kad įvykiai Sirijoje, taip pat, nauja vyriausybė Egipte gali reikšti naują posūkį arabų politikoje. Sudane irgi buvo pakeisti trys ministrai ir keičiamas imta persekioti žinomus komunistų simpatikus.

Nors žinios apie Jordano karaliaus slaptus susitikimus su Izraelio vadais buvo paneigtos, tačiau ir Jordanas laikomas nuosakinių arabų pusėje. Visa tai duoda vilties, kad arabų — izraelių konfliktas bus išspręstas taikiai.

Jordane ir Libane vyriausybės turi vargo su palestiniečiais. Naujasis Jordano premjeras Wasfi Tel pasiryžo išnaikinti paskutinius partizanų pasipriešinimo lizdus. Tas sukėlė šią savaitę nemažai susirėmimų, kuriuose žuvo apie 60 asmenų. Palestiniečių partizanų vyriausias vadas Yasser Arafat, kuris važinėja po Afrikos valstybes, pareiškė, kad jis negrįšias namo tol, kol Tel bus Jordano premjeras.

Každodėl Sudano komunistai stipriai kovoja prieš numatytą Egipto, Libijos ir Sudano uniją. Matyt, jiems atrodo, kad tokioje susipriešusioje federacijoje jų veikla bus nepalankios sąlygos.

Sovietai dar toli nuo amerikiečių

MASKVA. — Sovietų spauda labai garsina savo automatinę vežimą, nuleistą ant mėnulio. Žmonėms siekiama išaiškinti, kad šis laimėjimas yra lygus amerikiečių nusileidimui ant mėnulio. Juk "lunochodas" irgi "vaikščioja". Visi to lunochodo aparatai ir susijūzinimo sistemos veikia normaliai. Moksliniai tirimai vyksta įvairiose distancijose nuo nusileidimo vietos.

Amerikos astronautas Alan Bean ir kiti amerikiečiai, dirbę prie Apollo erdvėlaivų programos, nors ir pripažindami rusams naują atsiekimą, pataria jo per daug neįspūsti. Rusai su savo robotu dar toli atsilikę nuo to, ką pasiekė amerikiečiai. Astronautų ant mėnulio palikti instrumentai jau visi metai siunčia tas pačias žinias, ką dabar pradėjo siųsti sovietų vežimas. Astronautai yra išbuvę ant mėnulio 31 valandą. Mėnulyje ame-

Paskutinę debatų dieną Kinijos priėmimą parėmė ir Sovietų Sąjungos ambasadorius Malikas, gavęs specialų leidimą kalbėti. Paskutinius dvejis metus sovietai neagitavo už Kinijos priėmimą.

Tautinės Kinijos atstovas pareiškė, kad jo vyriausybė melai sutiktų su JT prižiūrimu plebisitu Kinijoje, kur žmonės galėtų pasisakyti, kurios jie nori vyriausybės, kad juos atstovautų. Žinoma, pridėjo ambasadorius, komunistai niekada su tokiu plebisitu nesutiks.

Valstybės departamentas pareiškė, kad balsavimų rezultatus Amerika studijuos ir svarstys juos su savo sąjungininkais. Asamblėja pirmą balsavo Amerikos patiekta rezoliucija, kad Kinijos priėmimas yra svarbus klausimas, reikalaujantis dviejų trečdalių balsų. Ji buvo priimta.

Sovietai šiemet prieš oro piratus

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų legalinis komitetas nubalsavo pasmerkti be jokių išimčių visus civilines aviacijos lėktuvų grobimus ar kitokius oro susisiekimo trukdymus. Šiame balsavime už rezoliuciją pasisakė 90 valstybių, niekas nepasisakė prieš ir 10 susilaikė. Iš tų 10 valstybių devynios yra arabų valstybės ir dešimta — Kubą.

Pernai panašiose aplinkybėse Sovietų sąjunga balsavo prieš rezoliuciją kartu su arabais. Šiais metais buvo pagrobti du sovietų Aerofloto lėktuvai, jų tarpe pasaulyje labai pagarsėjo lietuvių Brazilinkų žygis, nukreipiant sovietų lėktuvą į Turkiją. Sovietų valdžia pakeitė staila savo nuomonę ir griežtai reikalavo rezoliuciją priimti.

Arabai pasijuto nepatogioje padėtyje, negalėdami paremti savo rėmėjo ir nuolatinio užtarėjo — Kremliaus.

LONG BEACH. — Kalifornijoje pradėti gaminti vandeniniai čiuziniai, "matracai". Dvigubai lavi plastmasinis maišas prileidžiamas iki 200 gal. vandens, kurį galima šildyti iki kurio norima laipsnio. Tokia lova esanti švari, labai patogė. Čiuzinys prisitaiko prie kūno formų ir esąs naudingas sergantiems nugaros skausmais. Tik moterys turinčios pasisaugeti įvairių smailių plaukams segtukų, kad jos nepradurtų vandeninio matracio.

rikiečiai yra padarę 90,000 fotografijų, iš Houstono į mėnulio paviršiaus instrumentus buvo nusiųsta ir išpildyta 6,500 įsakymų. Ryšys tarp tų aparatų ir Houstono centro yra palaikomas 24 valandas kasdien, septynias dienas per savaitę, — pareiškė Apollo programos direktorius dr. Rocco Petrone.

UŽSAKYKIM SAVO VAIKAMS ENCYCLOPEDIA LITUANICA

Kam pirmajam atejo į galvą
ideja leisti lietuvių enciklopedi-
ją anglų kalba, tas nusipelnė vi-
sos Lituhanijos (lietuvių išeivi-
jos) ne tik gilių padėkos, bet
ir mažą mažiausią — laikui ate-
jus — gero paminklo. Sakysi-
te, perdėta. Tai taip atrodo, kol
nepagalvoji.

UŽSAKYK TIK SPECIALIAUS RUBLIO PAŽYMĖJIMUS

1 LIETUVA

Tie Specialūs Rubliai yra ke-
turis kartus vertesni už papras-
tą rublį. Su Specialaus Rublio
Certifikatais Jūs giminės
gali gauti viską, ką jie tik nori
iš Vneshpriortoro Svetimos Va-
liados. Krautuvių už mažą regu-
liarios kainos dalį — tikrume-
je už jos ketvirtadalį ar net dar
už mažiau. Kai kurie daiktai
yra taip pigiai įkainuoti, kad
juos perkant vieno dolerio ver-
tę prilygsta 10 rubliu.

Reikalaukite naujo katalogo.
Jis yra nemokamas. Jūs išiti-
kinsite, kad Specialaus Rublio
Certifikatai yra geriausia dova-
na Jūsų giminėms, prištoma
į namus laike 3-4 savaitę. Kai-
na \$2.13 už viena Specialų Rub-
lį. Jokių kitokių mokesčių ne-
ra. Pilna garantija.

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER

INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
New York, N. Y. 10010

Reikalaukite mūsų nemokamo
katalogo.

SVARBU: mes priimame užsa-
kymus automobiliams ir butams

Faktas yra, ir jo jau niekas
nebegincija, kad eia augusi, o
ypač eia gimusi karta daugumas
gana "pasvilusi liežuviu" be-
kalba savo tėvų kalba, kas liūdi-
ja, kad jų kasdieninė kalba ne-
bėra lietuvių kalba. Yra džiū-
ginantys būreliai jaunųjų lietu-
vių ir lietuvių kai kuriose
lietuvių kolonijose, kurie lanko
lituanistines mokyklas, mokyto-
jams talkininkaujant leidžia tu
mokyklų laikraščius, kuriuos
patys trumpučiais rašinėliais už-
pildo, mielai kaip lietuviai daly-
vauja tautinių šokių rateliuose,
sporto klubuose ir dar vienoje
kitoje savi veikloje, kur netenka
arba mažai tenka kalbėti lietu-
viškai. Bet kad jaunieji lietu-
viukai steigtų savo choras, lie-
tuviškos dainos ratelius — deja,
neteko girdėti. Dėl to, kad eia
reikia dainuoti lietuviškai, o
tai jau lauzo nuo anglosaksiškos
tarenos pastyrusį liežuvį Koks
čiagimū ir eia augusių nuosim-
tima ir nuo galo iki galo skaito
knygas, knygeles ir — kur to-
kie yra, kaip antai Lietuvių Die-
nose — angliškus skyrius lietu-
viškuose žurnaluose. Ne būti-
nai tik kad tėvams patikus. Vai-

Užtat jie su tikru pamėgimu
ima ir nuo galo iki galo skaito
knygas, knygeles ir — kur to-
kie yra, kaip antai Lietuvių Die-
nose — angliškus skyrius lietu-
viškuose žurnaluose. Ne būti-
nai tik kad tėvams patikus. Vai-



Cicero šv. Antano Taupymo ir Skolinimo Bendrovės sekretorius, ne vien
yra geras finansų tvarkytojas, bet taip pat yra geras ir dosnus lietuviškų
ir šalpos reikalų rėmėjas. S. m. vykdamas Balso rudeninį pinigų vaują, Balso
reikalams paskojo 100 dolerių. Nuotraukoje iš kairės į dešinę: čekį įteikia
sekr. J. Gribauskas, čekį priima Balso Cicero skyriaus valdybos pirmininkė
Ona Zailskienė, ir stebėtojas Balso direktorius ir Chicago apskritys valdy-
bos pirmininkas Valerijonas Šimkus.

kai Lietuvos savo akimis nema-
te, gyvai domisi Lietuvos dabar-
timi, bet ypatingai jos praeitimi,
istorija, geografija, jos ganta
ir kultūra. Tai nutūralus susi-
domėjimas, nes kiekvienas au-
gantis žmogus beiškodamas sa-
vo identifikacijos, nori ko dau-
giau žinoti apie tą "užnugarį"
(background), iš kurio yra išsi-
vystęs. Išskiriant visiškus re-
negatus, absoliuti mūsų jauni-
tautos dauguma mielai jaučiasi esą
lietuviai arba bent lietuvių kil-
mės, o kadangi rasinė ir tauti-
nė kilmė visur ir visada yra ly-
dima savigarbos ir pasididžia-
vimo, juo labiau suprantama
darsi, kodėl priaugčios kar-
tos labiau negu senesniosios taip
mėgstą savo tautos mitus, le-
gendas, didvyrius ir bendrai vi-
są, kas parodo, jog būti tuo kas
esi ne tik verta, bet ir galima
didžiuotis.

Tad ypatingai aišku, kad en-
ciklopedija apie Lietuvą ir lie-
tuvius tokioje kalboje, kuri ju
dažniausiai vartojama ir leng-
viausiai įstariama, bus ta ver-
tingoji antstalinė knyga, kom-
paktnė bibliotekėlė, kur jaunie-
ji lietuviai amerikiečiai ar ame-
rikiečiai lietuviai brangins kaip
savo referencijų šaltinį, kur
kiekvienam atveju, kiekvienam re-
kalu galės kreiptis ir greitai bei
lengvai gauti atsakymus ir pa-
aiškinimus.

Daug kam Encyclopedia Litu-

anica yra reikalinga: bibliote-
koms, valstybių vyrams, parla-
metams, Jungtinių Tautų at-
stovams, didžiųjų įtakingųjų
dienraščių redakcijoms ir Lie-
tuvos draugams, bet ne kiek
mažiau yra reikalinga mūsų
jaunajai Diasporoje užaugusiai
kartai.

Neperdedant reikia ir galima
pasakyti, kad Encyclopedia Li-
tuania svetur augusiai lietuvių
tautos išeivijai yra visų reikalin-
giausia knyga. Anglų kalba yra
pasaulinė kalba ir ta kalba lie-
tuvių enciklopediją skaitys ir
supras ne tik Jungtinės Valsty-
bės, Kanadoje, Anglijoje ir
Australijoje ir Pietų bei Centri-
nėje Amerikoje gimę lietuviukai-
lietuvaiteis.

Encyclopedia Lituanica bus
šešių tomylių, jie visi bus baigti
išleisti trijų metų bėgyje. Tai
prizada pats Juozas Kapočius,
jau išleides 36 tomy Lietuvių
Enciklopediją!

Kadangi tokiam dideliu už-
simojimui yra reikalingos lėšos,
dėlto užsisakymai iš anksto daug
leidėjui palengvins geriau pla-
nuoti ir greičiau išleisti.
Apie užsakymo sąlygas pla-
čiau buvo paaiškinta Naujienu
266 ir 268 numeriuose. Enciklo-
pedijai sumanymus, patarimus,
medžiagą ir prenumeratą siųs-
ti adresuojant: Encyclopedia Li-
tuania, 361 W. Broadway, So.
Boston, Mass, 02127. J. Pr.

HOT SPRINGS, ARK.

Aukos Brazinskių bylai ginti

Apjuostas virtinės ežerų, ap-
suptas ošiančių pušynų, aukšto-
kų kalnų papėdėje tūno nedu-
kus mūsų miestelis. Neskait-
linga jame yra ir mūsų lietu-
viška kolonija. Tačiau beveik
visi lietuviai skaito savąją spau-
dą, seka politinius įvykius pa-
saulyje ir stebi mūsų išeivijos
visuomeninę veiklą. Kiek tik
pajėgiama mūsų bendruomenė
stengiasi neatsilikti nuo kitų
mažesnių lietuviškų kolonijų.
Atidžiai sekame drąsų Prano
ir Algirdo Brazinskių šuolį į lais-
vę, nes tai labai rizikingas žygis,
suristas su pavojais gyvybei ar
būti išduotiems į raudonosios
rusiškos meškos nagus.
Lapkričio mėnesį bendruome-
nės apylinkės pirmininkas J.
Bružas, padedant vienam val-
dybos nariui, Brazinskių bylai
ginti rinko aukas. Aplankyti
beveik visi mūsų kolonijos lie-
tuviai. Nei vienas, paprašytas
aukos, neatsisakė padėti nelai-
mėn patekusiems saviškiams.
Po penkis dolerius aukojo: K.
Plapys, J. Grybauskas, A. Ber-
tulis, J. ir U. Bružai, St. ir K.
Rūkai, F. ir J. Mackevičiai, A.
Mironienė, A. Bernotas, St. Ju-

cienė, S. Šalčiai, G. Sakevičius
ir K. Cicėnas; keturis dolerius
aukojo J. ir M. Šlegaičiai ir pō
tris dolerius — L. Rimkevičius
ir Vaičiūnas. Kiti aukojo po ma-
žiau. Iš viso surinkta dešimtys
dešimtys dolerių ir pinigai išsių-
ti Altos centrui.

Mūsų išeivijos vadovaujan-
čios organizacijos laiku susku-
bo ateiti į pagalbą nelaimėn pa-
tekusiems lietuviams. Bėgliams
labai nemalonūs įvykis komjaun-
nuolės N. Kurčėnos, pastojū-
sios jiems kelią į laisvę, mirtis.
Niekas nenorėjo tos mirties ir
visi tą įvykį apgailestauja. Ta-
čiau reikia atsiminti, kad si-
kiantiems laisvės nereikia mai-
šytis po kojomis. Keliai į lais-
vę visada būna ne gelėmis bars-
tyti, bet kruvini. Kas suskai-
čiuos, kiek žuvo bebėgančių iš
komunistinės vergijos, kiek pa-
aukota gyvybių prie kruvinosios
Berlyno sienos. Šuolis iš anapus
spygliuotų vielių užvaros, visi-
da yra suristas su pavojais ir
mirtimi.

Kanadiško "Nepriklausoma
Lietuva" paskelbė J. Gobio
straipsnį, kuriame nepala-
kia atsiliepiama apie Brazin-
kų pabėgimą. Redakcija Go-

biui pripažįsta "pilietinę drąsą".
Tai keistoka "N. L." laikysena.
Bėgantiems į laisvę dažniausiai
užtvary nebūna, o jei tokios pa-
sitaiko, tai griauamos nepai-
sant kraujo ir gyvybių aukų.

Mes gerai pažįstame rusišką
jį komunizmą ir žinome jo užma-
čias. Gerai pažįsta ir garbinga
turkų tauta, kuri daug yra ken-
tėjusi nuo tos šiaurinės meškos.
Maskoliams vis dar negana ne-
kalų žmonių ir tautų kraujo ir
ašarų. Tegu išleidžia išvažiuoti
tiems, kurie nenori gyventi ko-
munistiniame rojuje, tai nebus
jokių bylų.

1960 m. vasarą, atėjūnės ru-
sės, besikaitindamos Palangos
pliažę, šnekėjo: "Turtingas kra-
štas Lietuva ir puikus Palan-
gos kurortas. Mes šį kraštą už-
kariavome ir niekam jo neat-
duosime".

Taigi mūsų tauta su rusais yra
karo padėtyje. Daug lietuvių ir
Vakarų pasitraukė kariaudami
ir su ginklais rankose ir iki šiol
paliaubos dar nesutartos. Todėl
nereikia stebėtis ir netikėtai
įvykiais.

Visų laisvėje gyvenančių lie-
tuvių pareiga, padėti į nedalią
patekusiems savo kraujo bro-
liams.

K. Ūkana

TAMPA, FLA.

Pranešimas

Tampos Amerikos Lietuvių
klubo metinis susirinkimas įvyks
šeštadienį, gruodžio mėn. 5 d.,
12 val., East Point Civic klubo
salėje. Visi nariai ir narės kvie-
čiami dalyvauti. Bus svarbių
nutarimų. St. Rulienė, sekr.

Vargonų koncertų sezonas
Vilniuje buvo pradėtas rugsėjo
27 d. Paveikslų galerijoje (Ka-
tedroje). Bernardas Vasiliaus-
kas grojo J. S. Bacho kūrinius.
(E)

Gubernatorius suspendavo Illinojaus legislatūrą

Gubernatorius Ogilvie antra-
dienį pasirašė proklamaciją
ką tik susirinkusią legislatūrą
suspenduodamas iki ateinan-
čių metų sausio 6 dienos 11:30
valandos priešpie. Jis viešai
išbarė atstovus už atstovų po-
litinius ergelius, kurie tęsė
nuo pirmadienio dvylikos val.
dienes iki antradienio pusiau-
trečios val. ryto.

"Legislatura parodė, kad ji
yra taip griežtai ir karčiai su-
skilusi, jog negali pasiekti su-
sitarimo net dėl pagrindinių
darbo taisyklių. Tą yra blo-
gas pasitarinavimas Illinojaus
žmonėms ir negali toliau tęs-
tis", pareiškė Ogilvie, tuo bū-
du suduodamas smūgi respub-
likonams, kurie bandė dar šie-
met padaryti legislatūrą sau-
palankesnę pertvarkant rinki-
minius distriktus.

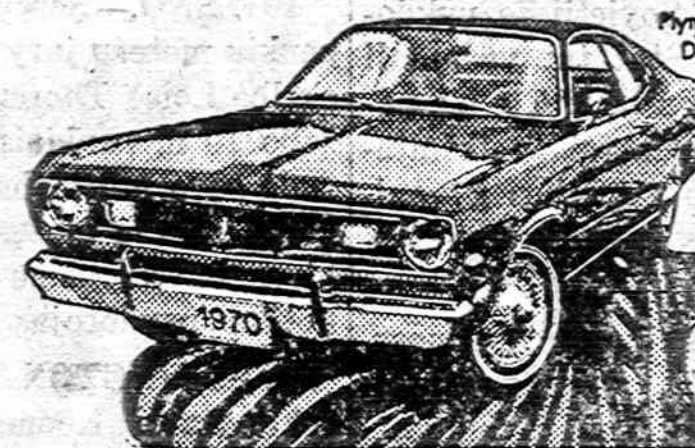
Abejus Illinojaus seimo (ge-

neral asamblėjos) rūmus iki
šiol kontroliavo vieni respub-
likonai. Lapkričio 3 d. rink-
imų rezultate, naujoje sesio-
je senatas bus padalintas lygio-
mis — 29 respublikonai ir 29
demokratai, o atstovų rūmuo-
se respublikonai turės 90 ir de-
mokratai 87, tai yra tik trimis
mažiau. Su vicegubernatoriaus
Paul Simonu, kurs yra demo-
kratatas, pagalba, demokratai
tikisi turėti persvarą senate, o
jei nors vienas respublikonas
perbėgs jų pusėn, jie gali sau
palankiai perorganizuoti ir at-
stovų rūmus.

Chicago Tribune net specia-
liu vedamuoju respublikonų
elgesį pavadino "Dumb per-
formance".

Didžiosios Britų imperijos
laikais angliai didžiūdavosi,
kad pasaulis yra jų futbolas;
dabar didžiūojasi, kas futbol-
as yra jų pasaulis. (Sunday
Telegraph).

1971 Plymouth-Duster



KAINA nuo \$2.313

25 mylias su vienu galionu. Pigus leidimas

PLYMOUTH, VALIANT - BARRACUDA, ROAD RUNNER,
G.T.X., FURY-DUSTER.

BALZEKAS MOTOR SALES INC.

4030 Archer Avenue — Phone VI 7-1515

What makes a man leave
the people he knows, the home
he made, even the language
he speaks, to come here?



A better way to live.
Where an ordinary man can
do the things he thought were
just for others.

Where a man can own his
own home. Maybe with a back
yard and a fence.

Where a man can give his
children an education. A good
one at that.

This is American living.
And there are waiting lists,
ten feet tall, of immigrant
families waiting to come here.

Most of us know about the
good things around here.
Although sometimes we
forget.

So what are we supposed
to do?

Well, for one thing, we can
invest in our country. Not
everyone can boast that.

Invest in U.S. Savings Bonds.
They help make America
economically strong.

And there's nothing wrong
with a little old American
pride.

For another thing, Bonds
help you.

They grow at a guaranteed
rate, so you'll have a nice bundle
for some rainy day.

What's more, Savings Bonds
are easy to buy.

You can pick them up where
you work in a Payroll Savings
Plan. (Someone else does the
paper work.)

Or you can buy Bonds where
you bank.

When a family leaves behind
an old familiar way of life
to start a new one, there are
some reasons.

Reasons you
might like to
invest in.



Take stock in America

Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS PROGA

Kūrėjai savanoriai — Lietuvos kariuomenės pagrindas

“Vyrai buvome nuo plūgo, Bet mes priešų nepabūgom, Kai mus pašaukė Tėvynė, — Ejom gint jos ir apgynėm”.

Prieš 52-jus metus, I Pasauliniui karui baigiantis, mūsų mylimame krašte tebeviešpatavo okupantas — vokiečiai. Vilniuje, Kaune ir visame krašte siautėjo pikti žandarai ir vos tik kur lietuviui sujudėjus, pasigirdavo griežtas “Halt”, kurį neretai sekdamo šūviai. Griežta karinė administracija, žiauriai slėgdama gyventojus, tesirūpino tik savais reikalais. Lietuvos jaunimas buvo tremiamas Vokietijon darbams, o likusiems net ir į gretimą kaimą be žandarų leidimo nevalia buvo išvykti. Visa lietuviškoji spauda buvo uždrausta. Tamsi ir slogi buvo okupacija.

Šviesūs mūsų tautos veikėjai, didelėmis pastangomis suvažiavę Vilniuje, Lietuvos nepriklausomybės atkūrimu rūpintis išrinko Tautos Tarybą. Vokiečiai labai trūkdė Tarybai veikti. Apie jokią politinę laisvę, ypač ginkluotų jėgų organizavimą, nevalia buvo net užsiminti. Vokiečiai projektavo Lietuvą prijungti prie Vokietijos. Taryba, nors rizikuodama, paskelbė Vasario 16-sios nutarimą, kuriame įgyvendinti, reikiama karinei jėgai sudaryti, įsteigė Apsaugos Komisiją, kuriai pavedė slapta registruoti iš Rusijos grįžtančius buvusius caro kariuomenės karius. Pirmieji savanoriai įregistravo: Kazys Škirpa — karininkas ir Stasys Butkus, kareivis.

Spalio mėnesį (1918) Vilniuje jau pradėjo rinktis savanoriai. Tuo metu Vilniuje organizavosi: lenkų legionieriai, vokiečių “Freikorps” (iš kurio išsivystė Bermontiada), probolševikinė mišrioji divizija ir vietos komunistų 5-ji kolona. Visos paminėtosios formacijos buvo priešingos Lietuvos nepriklausomybės idėjai. Varė pikta priešlietuviška agitacija, viliojo mūsų savanorius pas save, žadėdami jiems “aukso kalnus”, kaip tik įmanydami šmeižė mūsų Tarybą. Organizacijos “tu-teišų” bandos, Tarybos rūmus apmėtydavo akmenimis ir ginklų kirviais bei spatais, būriais puldavo mūsų kareivių būstines taip įžuliai, kad besiginančių tekdamo pavartoti ginklą. Gatvėse mūsų savanoriai būdavo sekiojami lojant: “Litewska Taryba — ryba, voda wyschnie — ryba zdechnie” ir pn.



Jaunas Lietuvos kariuomenės kūrėjas — savanoris Kalpas Uoginius, šio straipsnio autorius, 1919 metais.

Tuo metu Vilniuje įėjo rusų kalba žydų žurnalas “Lunyjti žitiel”, eilėje mus šmeižiančių straipsnių ir karikatūrų, karta paskelbė: “Reikia kareivių sutinkančių tarnauti be algos, nuosavais drabužiais, avalyne, maistu ir ginklais. Kreiptis į Lietuvos Tarybą, Jurgio prospektas nr 13”. Jei sakoma, kad kiek

viena pradžia sunki, tai mūsų kariuomenės atkūrimo pradžia — buvo nepaprastai sunki. Nepaisant to, savanorių eilės kas dieną tankėjo. Lapkritį paaiškėjo, kad vokiečiai galutinai karą pralose, jų režimo varžtai kiek atsileido, jie tapo sukalbamesni. Pavartojus truputį “diplomatiškos” pavyko gauti keliasdešimt šautuvų, kareivines ir jau viešai pradėta organizuoti pirmieji du pėstininkų pulkai. Lapkričio 23-čią, ministeris pirmininkas ir krašto apsaugos ministeris prof. Voldemaras, pasirašė pirmąjį Lietuvos kariuomenei įsakymą ir todėl lapkričio 23-ji tapo oficialiu mūsų kariuomenės gimtadieniu. Nors silpna dar buvo tolimesnių krašto vietų informacija, bet “Lietuvos Aidas”, vargais negalais, provinciją pasiekdavo, o jame jau buvo parašoma apie savo kariuomenės organizavimą. Lietuviai tuo labai apsidžiaugė ir į Vilnių kasdien pradėjo atvykti savanoriai. Tokios krašto gyventojų daugumos nuotikos priešams (kurį turėjome ne vieną) labai nepatiko.

Maskva pirmoji išsiuntė kelias divizijas, beatsikuriančias Lietuvai sužlugdyti. Alkanoms ir žiaurioms bolševikų divizijoms į Vilnių artėjant, kaip tyčia, vyriausybės vyrai išvažinėjo užsienin. Tuo tarpu jauni lietuviai karininkai besijaudinę dėl per lėto kariuomenės organizavimo tempo ir nepatenkinti nelietuviais viršininkais (kurių buvo krašto aps. m-jos štabe) demaršavo Taryboje, kas dalinai išaukė vyriausybės krizę ir nelietuviai viršininkai iš aukštų postų pasitraukė. Tuojau gruodžio 26 d. susidariusi nauja vyriausybė su Mykolu Sleževičium priešakyje, didelio pavojaus aki-vaizdoje, atsidūrus prieš dilemą: “būti ar žūti”, atsisaukė mu kreipėsi į tautą:

— “Vyrai! Rusijos kariuomenė jau įsibrovė Lietuvon. Ją lydi badas, gaisrai, ašaros ir kraujas. Lietuva pavojuje! Drąsiai pirmieji pastokime priešui kelia. Gelbėkime, ginkime Lietuvą!”... Šie ugningi ir nuoširdūs žodžiai įsmigo ilgai įvairių pavergėjų niekintos ir naikintos tautos siūny širdis. Tikru įsijautimu, idealistinio patriotizmo vedami, tuojau visus į kariuomenės telkimosi punktus kelius užtvindė savanoriai.

Sugaudė varpai, vargonai, maldos ir giesmių garsai aidėjo bažnyčiose. Dvasiškai iškilmingai aukodami Aukščiausiam maldas, laimino ir jautriu žodžiu drąsino karan išeinančius. Skausmo ir vilties ašaromis savanorius lydėjo artimieji ir visi dori lietuviai, kurie kartu išeiti negalėjo. Visi suprato, jog savanoriai eina išsivajot, kevon, Lietuvos kariuomenė, kur sūnus greta tėvo, brolis greta brolio, draugas su draugu pečius surėmę, stos ginti brangiosios Tėvynės... Tik jau bežygiuoda-

mi frontan pramokę ginklą var-toti, į kautynes savanoriai ėjo dainuodami ir labai pyko negalėdami suprasti, kodėl dėl suplysusios sėrmėgos ar iškrypusių klumpių, vadai nenoriai leisdavo eiti į frontą. Visur, kur žygiavo savanoriai, laisvės džiaugsmas augo žmonių širdyse. Visur, kur neseniai siautėjo okupanto prievarta ir banditizmas, kur žmonės slėgė rytojaus baimę, pradėjo dygti laisvės daigai.

Keliems tūkstantiams savanorių susitelkus, prasidėjo tikras išsilaisvinimas — žūtutinė kova dėl tautos laisvės ir nepriklausomybės. Tai buvo vienas svarbiausių Lietuvos istorijos įvykių — ilgų amžių tautos svajonę įkūnijo savanoriai, beruželiai iš apsamanojusių šiaudinių pastogių.

Narsiai kovodami savanoriai sustabdė priešų veržimąsi ir įgalino vyriausybę praveisti mobilizaciją, kurios rezultate susiformavo per 100,000 vyrų kariuomenė sumušė ir išmetė už Dauguvos bolševikus, sutriuškino bermontininkus ir klastingus kaimynus lenkus, nekartą besikėsčiusius pagrobti Lietuvą.

Savanoriai, pirmą kartą istorijos raidoje, Vilniuje (1918 m. spalio 17 d.) viešai sugiedojo Tautos himną. Pirmoji Lietuvos Tarybos karinė sargyba — buvo savanoriai. Pirmieji kariuomenės ginklai — buvo savanorių nuosavi. Savanoriai pirmieji Gedimino pilies bokštė (1919 sausio 1 d.) iškelė mūsų tautinę trispalvę vėliavą. Savanoriai sudarė pirmuosius šau-nios mūsų kariuomenės pulkus. Ant Tėvynės Laisvės aukuro — Taučiūnų laukuose, Alytuje, Jėzne, Kaune ir kt. buvo sudėtos pirmosios aukos — savanorių kraujo ir gyvybių aukos. Už ypatingus nuopelnus frontuose pirmieji Vyčio Kryžiaus ordinais dekoruoti buvo savanoriai. Savanoriai — Lietuvos kariuomenės branduolys, pagrindas ir tautos pasididžiavimas!

Sveika tautinė sąmonė, kovos ryžtas, narsa, geležinė savanorių ištvermė ir beatodairinis pasiaukojimas — buvo svarbiausieji laisvės kovų laimėjimo faktoriai.

Iš frontų grįžę savanoriai vyriausybės oficialiai, įstatymu buvo pripažinti kūrėjais-savanoriais, už tai, kad jie sukūrė nepriklausomą Lietuvą. Lietuvos priešai, anuomet kovoję prieš

Lietuvą, tebeatsimena skaudžius savanorių jiems suduotus smūgius ir savo spaudoje mūsų savanorius pripažino buvus atkakliais, ištvermingais, gerais kovotojais.

Dabar minėdami 52-įj būv. nepriklausomos Lietuvos kariuomenės gimtadienį, pagarbiai prisimename visus nepriklausomybės kovose žuvusius kūrėjus-savanorius ir ne savanorius karius, karo invalidus, Vyčio Kryžiaus ordino Kavalerius, partizanų (kurių gretose nemaža buvo kūrėjų-savanorių) ir visus garbingai kovojusius nepriklausomybės kovas ir vėliau “Miško Brolių” grupėse sąmoningai ir narsiai besigrūmusius su nuožmiu Tėvynės — Lietuvos paver-gėju, žuvusius ir tebekankinamus bolševikų kalėjimuose ir Sibiro vergų darbo stovyklose.

Ne savanorių ir kitų karių kaltė, kad Tėvynė vėl pavergta. Prieš tūkstanteriopai visais at-

žvilgiais (išskiriant morale!) galingesni ir labai klastingą gro-buonį bolševiką-komunistą juk ne viena tik Lietuva neatsilaukė...

Pagerbiant didžiąją Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių idėją ir norint naujomis kartomis ją demonstruoti, prieš kariuomenės atskūrimo minėjimą (XI.15 d.) Balzeko lietuvių kultūros muziejuje bus instaliuota pirmųjų Lietuvos kariuomenės kūrėjų-savanorių ir Vyčio Kryžiaus ordino Kavalerių: generalinio štabo pulkininko Kazio Škirpos ir šviesaus atminimo vyr. pusk. Stasio Butkaus paveiksai.

— “Garbė kovojusiems už Tėvynę ir garbė Tėvynėi, kad buvo ir yra kas už ją kovoja!”



TOP INTEREST TO SAVERS

5% TO 6%

PER ANNUM
DEPENDENT ON TYPE,
AMOUNT AND TERMINTEREST
PAID QUARTERLYSTANDARD
FEDERALSAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 Archer Avenue at Sacramento • Chicago, Illinois 60632 • 847-1140
ASSETS OVER \$145,000,000. RESERVES OVER \$12,900,000.OFFICE HOURS:
Monday & Thursday, 9 a.m. to 8 p.m. • Tuesday & Friday, 9 a.m. to 4 p.m.
Saturday, 9 a.m. to 12 Noon • Wednesday, no business transacted.Chicago Savings
and Loan Association6% PER ANNUM
OF \$5000 OR MORE
ON CERTIFICATES
2 YEAR MATURITY5 3/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000
ONE YEAR MATURITY5 1/4% PER ANNUM
ON CERTIFICATES
OF \$1000 OR MORE
6 MONTH MATURITY5 1/4% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
Passbook Accounts
\$100.00 MINIMUM5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK
ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings and Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr. Chairman of the Board
6245 So. WESTERN AVE.Mrs. PHIL PAKEL, President
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P. M. to 8 P. M., Tues. 9 to 4, Thurs. & Fri. 9 to 3, Sat. 9 to 12:30

Jau išėjo seniai laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. 60608Raginkite savo apylinkę
augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmas, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antras, jie padeda sukurti geresnę apylinkę bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6% PER ANNUM
ON SAVINGS CERTIFICATES
OF \$5,000 OR MORE,
2 YEAR MATURITYUNIVEST TAUPYMO
SASKAITOMSTaupymo indėliai
Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Įsteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Įstaigos pietuose kiemas automobiliams patsatyti

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAPO AKINIUS
2858 W. 63RD STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.

Rez. tel. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-9012

Telef.: PROspect 8-1717
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63RD STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8
tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmadieniais uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66TH PLACE
Phone: REPUBLIC 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71ST STREET
Ofisai: HEMlock 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais 1-7 val.,
antradieniais ir penktadieniais 1-5 val.,
trečiadieniais ir sekmadieniais 10-4 val.,
ir sešadieniais 10-2 val.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas.
DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 51ST STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.,
1-4, 1-9, antradien., penktadien.,
ir sešadien., 10-2 val.

Rez. GI 8-0873
DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepiu,
skambinti MI 3-0001.

Dr. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63RD STREET
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popietį ir 6-8 val.
Treč. ir sešadien. uždaryta.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-4000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez.: PR 6-4732
DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirmia tik susitarus
Valandos: pirmadien., ketvirtadien., 5-8,
antradien., 2-4.
Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71ST STREET
VALANDOS: Pirmadien., ir penktadien.,
nuo 2 iki 8 v. p. p.; antradien., ir ketvirtadien.,
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o sešadienį
nuo 9 iki 12 val.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PIECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. - Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val.: antradien., nuo 1-4 po pietų,
ketvirtadien., nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai: 2750 West 71st St.
Tel.: 925-8296
Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir trečiadieniais
uždaryta.

Rez. tel.: WA 5-3099
DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59TH STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien.,
penktadien., 2-4 val. vak. Sešadienį
nuo 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71ST STREET
Ofiso telefonai: HEMlock 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telef. HE 4-2123,
jei neatsiliepiu, tai telef. GI 8-6195

SKAITYK "NAUJINIENAS" -
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ŽINIAS

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatų - Protėzų, Med. Band-
džių, Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, Seštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PROspect 6-5084

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandose
gražiausios gėlės ir vainikai, ant-
kapių papuošimai ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. - 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINČIA
GELĖS VISOMIS PROGOMS
2443 WEST 63RD STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GRADINSKAS
STALINIS
RADIJAS - PATEFONAS
TIK 26 INČ. PLAT.
2512 W. 47 ST. - FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimais - Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WAlbrook 5-8063

SOPHIE BARCUS
RADIO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 10-11 val. ryto,
seštadienį ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

KELIONĖS Į LIETUVĄ
IR IŠ LIETUVOS
Jeigu ateinančiais metais rengiatės
važiuoti į Lietuvą arba išvykti iš
Lietuvos savo gimines, tai jau metas
iš anksto užsisakyti vietas, kad nebūtų
sutrūkusių ir grupinė kelionė būtų
pigesnė.
Vladas Rasčiauskas pirmas pradedo
organizuoti keliones į Lietuvą ir jau
nuvežė virš 20 grupių. Ateinančią va-
sarą jis organizuoja net 8 ekskursijas.
Jo vadovaujamoje įstaigoje dabar dir-
ba dvi lietuvaitės - Josephine Mile-
riūtė ir Laima Luneckienė. Visais ke-
lionės reikalais kreipkitės į:
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

OVERSEAS PACKAGES
CHRISTMAS DEADLINE
Air All the Way
30-lb. Limit
NOV. 28
NEA

Paskutinė data kalėdiniam siuntiniams
iš užsienio siųsti yra lapkričio
28 d., jei jie siunčiami oro paštu. Vė-
liau išsiuntus, paštas negarantuoja,
kad siuntiniai pasieks adresatą laiku.

Paštininkai renka medžiagą II tomui
Prieš metus laiko buv. Lie-
tuvos pašto, telegrafo, telefono
ir radijo tarnautojai išleido
savo atsiminimų knygą "Nuo
krivulės iki raketos". Knyga
sudarė apie 550 puslapių, yra
gausiai iliustruota ir turi Lie-
tuvos spalvotus pašto ženklus.
Žinoma, kad ne visus, bet kiek
vienos serijos po egzempliorių.
Ji yra įrišta kietuose viršeliuose.
Iki šiol jau yra parduota
virš 600 egzempliorių. Sandė-
lyje pasiliko tik apie pora šim-
tų knygų. Knyga jau apmokė-
ta visas spausdinimo išlaidas.
Ji yra įrišta melynose virše-
liuose, primenantį buv. Lietu-
vos pašto uniformą. Ją dar ga-
lima įsigyti pas redaktorių ir
knygos platintoją A. Gintnerį,
3221 W. 61st St., Chicago, Ill.
60629.

Dabar Lietuvių paštininkų
sąjungos valdyba nutarė to-
liau rinkti medžiagą ir nuo-
traukas kito knygos tomo iš-
leidimui. Todėl prašome rašyti
savo atsiminimus. Šiame to-
me tilptų ne tik paštininkų at-
siminimai iš Lietuvos laikų,
bet ir tremties Vokietijoje,
Austrijoje ar kitur, paskui jų
išsikūrimas užsienyje, išjungi-
mas į vietinius darbus, preky-
bą, pramonę, verslą bei visuo-
meninį, kultūrinį ir spaudos
darbą.

Medžiagą prašome siųsti A.
Gintneriui.
Antanas Gintneris

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69TH STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

APDRAUDŲ AGENTŪRA:
Namų, automobi-
lių, gyvybės, svei-
katos ir biznio.
Patogios išsimokė-
jimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63RD ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm, Fidelity, Casualty Company

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

DAŽAU NAMUS
IŠ VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių pre-
kių. Automobiliai, baldai, maistas, pinigai.

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai,
tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9237

Vienerių Metų Mirties Sukaktis
A. + A.
ADELA BURBA - YURUS
Gyv. 6378 Eggleston Ave.
Mirė 1969 m. lapkričio 28 die-
nį, sulaukusi 64 metų amžiaus.
Gimusi Silver Town, Anglijoje.
Palaidota Lietuvių Sv. Kazi-
miero kapinėse 1969 m. lapkri-
čio 27 d.
Paliko nuliūdę sūnus Joseph
Burba, jo žmona Rose, duklė
Eileen Danta, jos vyras Adolph,
4 anūkai - Diana ir Ronald
Danta, taip pat Darlene ir Jo-
seph Burba, du broliai - John,
jo žmona Lucille ir Stanley, jo
žmona Sophie, sesuo Anne De-
ner, dukterėčios, sūnėnai ir
kiti giminės, draugai bei pa-
žįstami.
Vėlonė buvo daugelio Lietu-
viškų organizacijų ir klubų
narė, valdybų narė ir pirmi-
ninkė.
Prasilenko metalu nuo mūsų
mylimos Adela Burba mirties,
bet palikę giminės ir artimieji
negali jos pamiršti.

Nuliūdę lieka: Duklė, sūnus, giminės.

kimo padainavo jai ilgiausių
metų, o Povilas visus pavaiši-
no.
E. M.

**Lietuvių Moterų
klubo veikla**

Chicago Lietuvių Moterų
Klubo susirinkimas įvyko lap-
kričio 18 d., Field's Restorane,
104 ir Kedzie. Pirmininkė p.
Krajicek sklandžiai tvarkė su-
sirinkimą. 1971 metų būsimą
Gintaro Baliaus pirmininkę p.
Constance Hofer pranešė, kad
balius įvyks birželio 20 d., Con-
rad Hilton viešbutyje. Šių me-
tų Gintaro Baliaus pirmininkė
p. Mary Rudis dėkojo visom
narėm už paramą. Išrinkta
nauja valdyba 1971 metams. p.
Betty Phillips - pirmininkė p.
Helen Allen - vicepirmininkė,
p. Aldona Daukas - nut. rašt.,
p. Bernice Dodge - kor. sekr.,
p. Adeline Kutchins - finansų
sekr., p. Joan Oksas - išdinin-
ke ir p. Aldona Brazis - isto-
rikė. Klubo garbės pirmininkė
yra p. Juzė Daužvardienė.

Neseniai klubas aukėjo \$100
Balfui, \$50 Recording for the
Blind Service ir \$25 švento
Kryžiaus Ligoninei ir admini-
mui mirusių klubo narių.
Christine Austin

**Susirinkimų ir parengimų
PRANESIMAI**

Brighton Parko Lietuvių Moterų
Klubas rengia šaujamą metinį balių šį
sekmadienį, lapkričio 22 dieną nuo 4
valandos popiet, Hollywood Inn sve-
tainėje, 2417 W. 43rd St. Bus skanių
valgių, gėrimų ir kojųoms pa-
simaiginti gros George Jonko or-
kestras. Prasomi visi atsilankyti.
Komisija ir Valdyba
Lietuvių Žagariečių Klubo susi-
rinkimas įvyks sekmadienį, lapkričio
22 d. 1 val. popiet, Hollywood salėje,
2417 W. 43rd St. Visi nariai ir narės
malonėkite dalyvauti, nes yra daug
svarbių reikalų aptarti.
J. Keturakis, rašt.

ANTANAS PETKONAS
Gyv. 4013 So. Maplewood Ave.
Mirė 1970 m. lapkričio mėn.
20 d. 1:00 val. ryto, sulaukęs
senatvės. Gimęs Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 66 metus.
Paliko nuliūdę duklę Helen,
pusbrolis Petras Karaliūnas,
brolinė Eva Kelnar, jos duklė
Cane ir kiti giminės, draugai bei
pažįstami.
Seštadienį, 6 val. vakaro kū-
nas bus pašarvotas P. Bieliūno
koplyčioje, 4348 So. California
Avenue.
Pirmadienį, lapkričio 23 dieną
8:45 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į St. Agnes parapijos
bažnyčią, o po gedulingų pamal-
dų bus laidojamas Lietuvių Sv.
Kazimiero kapinėse. Petkūno gi-
minės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti lai-
dotuvėse ir suteikti jam pasku-
tinį patarnavimą ir atsisveiki-
nimą.

Nuliūdę lieka:
Duklė, pusbrolis, brolinė,
giminės.
Laidotuvių Direktorius Petras
Bieliūnas. Tel. LA 3-3572.

Vienerių Metų Mirties Sukaktis
A. + A.
ADELA BURBA - YURUS
Gyv. 6378 Eggleston Ave.
Mirė 1969 m. lapkričio 28 die-
nį, sulaukusi 64 metų amžiaus.
Gimusi Silver Town, Anglijoje.
Palaidota Lietuvių Sv. Kazi-
miero kapinėse 1969 m. lapkri-
čio 27 d.
Paliko nuliūdę sūnus Joseph
Burba, jo žmona Rose, duklė
Eileen Danta, jos vyras Adolph,
4 anūkai - Diana ir Ronald
Danta, taip pat Darlene ir Jo-
seph Burba, du broliai - John,
jo žmona Lucille ir Stanley, jo
žmona Sophie, sesuo Anne De-
ner, dukterėčios, sūnėnai ir
kiti giminės, draugai bei pa-
žįstami.
Vėlonė buvo daugelio Lietu-
viškų organizacijų ir klubų
narė, valdybų narė ir pirmi-
ninkė.
Prasilenko metalu nuo mūsų
mylimos Adela Burba mirties,
bet palikę giminės ir artimieji
negali jos pamiršti.

Nuliūdę lieka: Duklė, sūnus, giminės.

Antanas Petkonas
Gyv. 4013 So. Maplewood Ave.
Mirė 1970 m. lapkričio mėn.
20 d. 1:00 val. ryto, sulaukęs
senatvės. Gimęs Lietuvoje.
Amerikoje išgyveno 66 metus.
Paliko nuliūdę duklę Helen,
pusbrolis Petras Karaliūnas,
brolinė Eva Kelnar, jos duklė
Cane ir kiti giminės, draugai bei
pažįstami.
Seštadienį, 6 val. vakaro kū-
nas bus pašarvotas P. Bieliūno
koplyčioje, 4348 So. California
Avenue.
Pirmadienį, lapkričio 23 dieną
8:45 val. ryto bus lydimas iš ko-
plyčios į St. Agnes parapijos
bažnyčią, o po gedulingų pamal-
dų bus laidojamas Lietuvių Sv.
Kazimiero kapinėse. Petkūno gi-
minės, draugai ir pažįstami nuo-
sirdžiai kviečiami dalyvauti lai-
dotuvėse ir suteikti jam pasku-
tinį patarnavimą ir atsisveiki-
nimą.

Nuliūdę lieka: Duklė, sūnus, giminės.

PETKUS'
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telef.: GROvehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKŠTE AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

LEONARDAS BUKAUSKAS IR SŪNUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
NAUJOJI ŠERMINĖ ZINOMOJI ŠERMINĖ
DE YOUNG - VROEGH FUNERAL HOME LEONARD FUNERAL HOME
HOME 10821 S. Michigan Avenue
649 East 162nd Street Chicago, Illinois
South Holland, Illinois
Turime šermenims vietos kitose Chicago dalyse ir prie-
miesčiuose. Jei norite gero ir patyrusio patarnavimo,
dieną arba naktį.
Skambinkite telefonu COMmodore 4-2228

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIK & EVANS
6945 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAISONAS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:
DOVYDAS P. GAIDAS GERALDAS F. DAIMID
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69TH STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23RD PLACE Virginia 7-6672

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

